

PROF. UNIV. DR. ING. RADU IOAN MUNTEANU
DOCTOR HONORIS CAUSA

ARAD, 26 mai 2006

COMISIA DE ANALIZĂ
a activității domnului prof. univ. dr. ing. RADU MUNTEANU

Prof. univ. dr. Lizica MIHUȚ
Prof. univ. dr. ing. Ioan RADU
Prof. univ. dr. ing. Doina CÂRLAN
Conf. univ. dr. ing. Petru POPA
Conf. univ. dr. Anton ILICA

Analizând activitatea științifică a activității d-lui prof. univ. dr. ing. Radu MUNTEANU, Comisia propune Senatului UAV acordarea titlului de Doctor Honoris Causa al Universității „Aurel Vlaicu”.

LAUDATIO

D-l Radu Ioan Munteanu, „un interlocutor cu farmec ventilat de spontaneitate”, este o personalitate seducătoare, întrucât extrem de rar se găsesc spirite atât de bipolarizate pe întreaga orchestrație comportamentală, glisând între rigoare și inspirație, între exactitate științifică și spontaneitate romantică. Un Laudatio mă obligă la identificarea elementelor academice, pentru care Senatul Universității „Aurel Vlaicu” a decis acordarea titlului de Doctor Honoris Causa, ceea ce ar avea ca efect oratoric o înșiruire impresionantă de cifre, demnități, titluri, de punctarea unor viraje biografice și de carieră. Voi îndrăzni să le sistematizez prin esențializare, întrucât ne aflăm în fața unei activități care a impus un savant în domeniul ingineriei electrice, precum și un cetățean, profund responsabil de frumusețea athletică a olimpismului, în năzuința Sa de a avea subțirimi în idei științifice și grație în alea-uri umaniste.

1. OMUL ȘI CARIERA SA ȘTIINȚIFICĂ

230 de lucrări științifice, împrăștiate în peste 20 de țări, 17 manuale universitare, 28 cărți tehnice se adaugă celor 12 certificate de inovator, aproape 50 de contracte de cercetare științifică, peste 40 prototipuri de aparate și instalații, care i-au asigurat recunoaștere de autoritate și onoruri; dintre acestea menționăm pe acelea de academician (Academia de Științe Tehnice din România), vicepreședinte al CNCSIS, vicepreședinte al Consiliului Național al Rectorilor din România, membru în organizații internaționale, universitare, centre de cercetare din Elveția, Franța, Statele Unite, raportor BIRD pentru Educație Tehnologică ș.a. Activitatea Sa a fost omagiată punctual la diferite expoziții internaționale cu medalii de aur pentru invenții și tehnică nouă, cum ar fi cele de la Bruxelles, Geneva, Moscova, precum și cu înalte distincții, dintre care amintim: Premiul Academiei, Cavaler „Serviciul Credincios”, Medalia (elvețiană a) Oamenilor de Valoare, Doctor Honoris Causa al Universităților din New York („Pro Deo”), Craiova, Baia-Mare, Pitești și Oradea, plus membru în 11 colegii de redacție ale unor reviste de știință și invenție. Prezența publică și participarea la viața civică a metropolei Cluj-Napoca, unde conduce, ca Rector, Universitatea Tehnică, și-o manifestă prin calitatea de redactor-șef al săptămânalului Clujeanul. Vizibilitatea activității D-sale a permis afișarea unor aptitudini, cum ar fi, bunăoară una dintre cele mai esențializate, și anume: (R.M. este) „combativ în argumentație, rafinat în gusturi și prietenii și înflăcărat”.

Participând la vizita oficială a UAV în Ungaria, cu prilejul omagierii d-lui Ion Dumitrache, am avut o primă revelație față de personalitatea d-lui Radu Munteanu: a scrutat cu extrem de multă atenție și pasiune Biblioteca Centrului Cultural Român, exprimându-și regretul că n-a făcut nimic pentru îmbunătățirea acesteia, dar promițând să o facă. Am constatat atunci că dincolo de savant se află un umanist, interesat de destinul semenilor săi și de devenirea existențială a acestora. Are momentele sale de introspecție și de reflecție, părând interiorizat ca într-o visare, încât privirea străpungea realitatea dincolo de margini, pierzându-se într-un tărâm aburos și nesigur. Am avut impresia că măsura înfățișarea și spusele fiecăruia, scrutând, cu privirea-i elegant detașată, comportamente, manifestări, gesturi și atitudini. Avea, parcă, un har nativ pentru cântărire, pentru

pasiunea măsurătorii, iar instrumentele îi erau ochii mici, scrutători, ușor melancolici, dar încărcăți de farmec analitic.

2. SAVANTUL

Dl. prof. dr. ing. Radu Munteanu gestionează problemele Universității Tehnice din Cluj-Napoca, instituție de învățământ superior, care de aproape un secol contribuie la formarea elitelor științifice și ingineresti și la dezvoltarea industriei și economiei naționale.

Activitatea științifică impresionantă prin varietatea sa problematică s-a amprentat în domeniul ingineriei electrice, focalizată pe instrumentația și știința măsurărilor în contextul abordării problemelor de metrologie. Justificarea interesului și motivației pentru ingineria electrică și-o motivează într-o statistică: zilnic, în lume se execută peste 120 miliarde de măsurări; valoarea mijloacelor de măsurat depășește 1 500 miliarde de dolari; costul măsurătorilor, în unele ramuri, depășește 20% din costul produselor. Are certitudinea că omul mileniului III este „homo metricus”, iar măsurătorile se efectuează cu instrumente reale, dar și virtuale, pentru care D-sa concepe (și realizează) primul laborator din țară de instrumentație virtuală și instrumentație inteligentă. Cităm câteva domenii ale electrotehnicii care poartă amprenta științifică a savantului omagiat: „optimizarea consumurilor de energie electrică și termică, modelarea electromagnetică a fenomenelor termice, comenzi secvențiale, fenomene electrostatice, tehnologii și echipamente pentru măsurare, dispozitive magnetice neliniare, oscilații neliniare în sisteme fizice, electrotehnologii”.

3. UMANISTUL

Dincolo de acribia cifrelor, datelor și informațiilor clare și evidente, inginereste identificate, se afirmă un Om care înțelege să participe exemplar la viața publică a cetății. Își susține exercițiul de vizibilitate, asumându-și o elegantă postură creativă, pe eșafodaj eseistic, loc unde îmbină rațiunea cu afectul, farmecul exprimării cu virtuozitatea ideilor, gesturile dezirabile cu opiniile contestate. Negreșit este greu de decelat câtă știință și câtă emoționalitate se află în personalitatea D-lui Radu Munteanu. Să ascultăm următoarea sa afirmație: „miracolul sălăsluiește în noi, fiindcă degeaba am privi cerul dacă n-am avea dorința de a zbura”, precum și ceastăaltă: „soarele răsare numai pentru cei care s-au trezit înaintea lui”. Se află aici nu numai o metaforă zglobie, ci o fremătătoare aspirație spre mirajul formulărilor definitive, apoftegmatice. D-l Radu Munteanu se consideră dominat de romantism, iar evocările, inspirate de dascălii săi, par poleite cu lirism și duiosie. Revendicările d-sale la modelul formatorilor, care i-au fasonat personalitatea, sunt „o dobândă de împrumuturi sufletești”, pe care o preia, cu o fală ereditară de la părinții săi, întreținând-o apoi cu amintirea momentelor extrem de frumoase și atât de omenești ale vieții sale: căsătoria, nașterea flăcăilor, primele și ultimele zile de școală, începuturile profesionale – prima zi de laborator, doctoratul, alegerea ca decan și apoi ca rector. Toate sunt începuturi de viraje fundamentale în drumul vieții, iar toate i-au purtat noroc, un noroc sosit la timp pentru întâlnirea de grație întru împlinire. Acest om, atât de pasionat de știință și artă, de filosofie și inginerie, de temeinicie și de divertisment estetic, poate și de papionul său cadrând cu o vestă caroiată de personalizare, a fost primul alergător român care a încheiat cursa de 100 kilometri, fiindu-i și acesta un reper de tenacitate, risipă elegantă de efort pentru finalizarea cu sacrificiu aproape suprem a unui lucru început.

Umanistul Radu Munteanu și-a construit un set de principii, cărora îi place a le contura o tenta aforistică. De pildă, afirmă Rectorul, fiecare om are o viață încapsulată într-o dublă poveste: șirul de întâmplări prin care se îndepărtează mereu de puterea ingenuă și năvalnică a tinereții și cealaltă poveste a vieții interioare care îl apropie de esența înțelepciunii. „Aceste două povești sunt ca două râuri ce curg pe aceeași albie”.

Al doilea principiu este cuprins în afirmația că „banul este etalonul comun al tuturor lucrurilor, fiind singura putere care nu se discută niciodată. Când îl ai, este un instrument al libertății, dar când îl urmărești este cel mai fidel instrument al servituții”. Derivat din această apoftegmă, cuvântul „gratis” își pierde sensul, verbul „a avea” este mai important decât „a ști”, iar oamenii încep să creadă că „există doar valori ce pot fi cumpărate cu bani”. Din acest punct de vedere, D-sa afirmă: „cine cheltuie numai banii proprii n-are prea multă imaginație”. Cu această credință, împărtășește virtuțile pactului faustian grație căruia lumea se întemeiază dintr-o întrebare semantică: „La ce bun să cucerești pământul, dacă îți pierzi sufletul?”. Radu Munteanu are o subtilă intuiție filosofică a existenței, considerând că veșnică, alături de spațiu și timp, este imaginația, formă a lipsei de măsură în risipirea visurilor și râvnă înspre cucerirea unor iluzii atât de nelumești.

Alt reper este de natură sociologică. Lumea, crede D-sa, este suma luptei pentru supremație,

pentru putere: „scaunul ajută omul să aprecieze statul în picioare, însă cu totul altfel se stă pe scaun atunci când acesta poate să fugă de sub tine”. Scaunul e simbolul puterii, dar „într-o lume întoarsă pe dos, chiar și nebunii par oameni cu scaun la cap”. Puterea asigură banii cu care omul poate cumpăra dreptul la autoritate.

În al cincilea rând, omagiatul nostru de astăzi are o capacitate exemplară de a filtra înțelepciunile lumii prin lumina străvezie a mentalității sale de lider de opinie. Despre bine și rău, despre noroc și ghinion, despre dreptate și strâmbătate, despre instinct și inteligență, exprimă adevăruri dintre cele mai șocante, trădând aleanurile-i de filosof ascuns în cutele de taină ale sufletului său, atât de zgândărit de tumultul unei vieți încărcate de risc și împlinire.

În fine, îndatorat atât de mult scrisului, elaborând texte rânduite în întreaga armonie stilistică a exprimării, D-sa are o credință afișată: „scrisul înseamnă viața care se revarsă ca rășina unui brad printr-o sângerare cu cerneală”. Pe frontispiciul pierdutei biblioteci alexandriene scria „spitalul spiritului”, semn că, prin lectură și elaborare, oamenii au nevoie de confesiune și de ordine în gânduri, întrucât, spune scriitorul Radu Munteanu, „viața n-o descoperim în biblioteci, dar cărțile ne ajută s-o înțelegem”.

4. CONCLUZII

De mult nu mi-a fost dat să identific o conștiință atât de complexă, obsedată, în împlinire și festivitate, de multiplele probleme care vântură devenirea insului conștient de șansa proprie că s-a născut să spună altora, cu superbie, adevărurile în care crede. Continuăm – chiar dacă timpul trece și numărul anilor se adună (n. 1945) – „să ne risipim fantezia cu frivolitatea spiritelor asediate de prea multe întrebări. Succesul și eșecul se împletesc, fiecare vine la timpul său și este inutil să le evităm, fiindcă fac parte din dreapta măsură a fenomenelor naturale”.

Extrem de șocant este mixajul dintre aplecarea profesională și științifică a d-lui Radu Munteanu spre măsurători extrem de exacte a produselor materiale și virtuale și acest joc atât de flexibil cu sensurile cuvintelor, puse să exprime gânduri înalte și asumat polisemantice, poate chiar ambigue. Logosul capătă răsuflarea cea de taină a inimii înfierbântate, în zvâcnirile sale ritmice, iar sufletul este eliberat să se anine de ramurile inflexibile ale raționalității atent măsurate. Numai spiritele mari au harul de a lăsa împreună să conviețuiască armonios, în același trup, răceala mercurială cu arderea solară, rațiunea cu emoționalitatea, obiectivitatea cu subiectivitatea, așezate în echilibru și cumpănite cu osârdie.

Pentru toate cele de mai sus, care n-au putut surprinde decât o impresie, ca într-o fulgerare, din personalitatea atât de copleșitoare prin complexitate a Domnului prof. univ. dr. RADU IOAN MUNTEANU, comisia de analiză a propus Senatului UAV atribuirea titlului de DOCTOR HONORIS CAUSA.

În numele Comisiei de analiză, Prof. univ. dr. ANTON ILICA